

Peygamber Kıssalarındaki Hikmetler

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْمِ
الْبَاسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَزُلُّوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصَرَ اللَّهُ الْآ
انَّ نَصَرَ اللَّهُ قَرِيبَ (Bakara, 2/214)

Muhterem Müslümanlar!

Hutbemiz, **Peygamber Kıssalarındaki Hikmetler** hakkındadır.

Kur'an-ı Kerim'de, **Hazreti Âdem** (aleyhisselâm) 'dan başlayıp, **Hazreti İsa** (aleyhisselâm)'a kadar devam eden, peygamber kıssaları yer almaktadır. Bu kıssalar içerisinde de en fazla **Hazreti Musa** (aleyhisselâm) 'dan bahsedilmektedir.

Kıssaların hemen hepsinde, bir bakıma kıyamete kadar devam edecek olan **iman-küfür mücadelesi** anlatılmaktadır. **Hazreti Âdem**, başta oğlu Kabil olmak üzere evlatları içinde dinden dönenlerle uğraşmış, **Hazreti Nuh**, kavmi ve oğlu Kenan tarafından bir hayli sarsılmış, Semûd kavmine gelen **Hazreti Salih**; dağları delip binalar yapan kibirli kavmiyle, yaka-paça olup mücadele etmiştir.

Tarihin ilerleyen devirlerinde bu mücadele hep devam etmiş ve kıyamete kadar da devam edecektir. Yeryüzünde “**Allah, Allah**” diyecek bir fert kalmadığı zaman, bu âlemin mânâsı bittiği için **Allah dünyayı yıkacak ve kıyameti koparacaktır**. Cenâb-ı Hakk'ın

yüce adını bayraklaştıracak, sanatını alkışlayacak, hakikate arka çıkacak bir cemaat olduğu sürece kıyamet kopmayacaktır.

Kur'an'da, peygamber kıssaları anlatılırken **evvela**, kıyamete kadar devam edecek **tarihî tekerrürlere dikkat çekilmekte**, sonra da Efendimize adeta şöyle denilmektedir: “Hak-bâtıl mücadelesi seninle başlamadı. Bu, öteden beri devam edegelen bir husustur. Bu, yaratılışın kanunudur. Allah'ın, bu hilkat âdetini kimse değiştiremez. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların ekserisi bunu bilmezler, anlamazlar...” (*Rûm, 30/30*)

İkinci olarak, Cenâb-ı Hak Efendimizi, teselli için bu kıssalardan bahsetmektedir. Kur'an'da bir ayette şöyle buyrulur: **“Ey iman edenler! Musa'ya eziyet edenler gibi olmayın.** Eziyet ettiler de, Allah onu, onların dediklerinden akladı, berî olduğunu ortaya koydu. O, Allah nezdinde pek itibarlı bir kişi idi.” (*Ahzâb, 33/69*) **Bu Âyet**, iman edenlerden bazılarının, **Hazreti Musa'ya eziyet ettikleri gibi, bir gün Efendimiz'e de, onun yolunda gidenlere de eziyet edeceklerini hatırlatmaktadır.** Öyle ki bir defasında birisi Efendimiz'in omzunu tutup çekerek incitici bir ses tonu ile “Benim hakkımı ver!” deyivermiştir. Başka bir defasında da Efendimiz'in yaptığı taksime razı olmayan biri, “Bu taksimde adalet olmadı, biraz âdil ol!” diyerek

eziyet etmişti. **O bedevînin** bu sözünden çok rencide olan Efendimiz de: **“Eğer ben de âdil olmazsam, kim âdil olacak ki?”** mukabelesinde bulunmuştu. Nebiler Serveri daha sonraları Hazreti Musa'nın eza görmesini anlatırken, (رَحِمَ اللهُ مُوسَى لَقَدْ أُؤذِيَ بِأَكْثَرٍ مِنْ هَذَا فَصَبِرَ) “Allah'ın bol bol rahmeti Hazretî Mûsâ'ya olsun. O, bundan daha çok eziyete maruz kaldı ama sabretti.” buyurmuştur. Âyet-i kerime de Allah, Hazreti Musa'ya yapılan ezâ ve cefâdan bahsetmiş olmakla beraber, **Efendimize de “Eziyet gören sadece Sen değilsin”** demiştir.

Peygamberlere ait kıssaların Efendimizi teselli ettiğine dair şöyle bir misal daha verebiliriz: Ashaptan **70 kişi Bi'r-i Maûne** ismi verilen yerde **ihanete uğramış ve şehit edilmişti**. Nebiler Efendisi bu duruma çok üzülmüş ve **otuz-kırk gün sabah namazlarında bu zulmü yapanlara beddua etmiştir**. Cenâb-ı Hak da O'na (sallallâhu aleyhi ve sellem), eskiden beri devam edegelen âdet-i sübhaniyesini, **“Yoksa siz, daha önce geçmiş ümmetlerin başlarına gelen durumlara maruz kalmadan Cennet'e gireceğinizi mi sandınız?** Onlar öyle zorluklara, öyle sıkıntı, hastalık ve baskılara dûçâr oldular, öyle şiddetle sarsıldılar ki, peygamber ile yanındaki mü'minler bile ‘Allah'ın vaat ettiği yardım ne zaman yetişecek?’ diyecek duruma geldiler. İyi bilin ki Allah'ın yardımını yakındır.” diyerek hatırlatmıştı. (Bakara, 214)

Âyet-i kerimede, önceki milletlerin maruz kaldıkları sıkıntı ve zorluklar artık son kerteye gelip de sebepler bütünüyle devreden çıkınca Allah'ın yardımının geldiği ifade edilir.

Peygamber kıssalarından yola çıkarak **Efendimizi ve bizi ilgilendiren bir misal daha** verelim. Değişik rivayetlerde, hiç ümmeti olmayan nebilerin olduğundan, buna rağmen onların vazifelerine devam ettiklerinden ve yaptıklarına karşılık da herhangi bir ücret talep etmediklerinden bahsedilir.

Bunlarla Cenâb-ı Hak, âdeta Efendimiz'e şöyle demektedir: “Senden evvel başka nebiler de kavimlerini irşada çalışıyorlardı. Gel gör ki onlara da kimse inanmadı veya çok az inanan oldu. Ama (şunu unutma ki) insanların inanmaması, peygamberlik sevabından mahrum olmaya sebep değildir. Senin vazifen tebliğ ve irşattır, insanlara kabul ettirmek ise Allah'ın işi, şe'n-i rubûbiyetin gereğidir. Sen, hakkı-hakikati insanlara kabul ettirmekle mükellef değilsin. Binaenaleyh sen peygamberlik sevabını tam olarak alacaksın..”

Bu nedenle Efendimiz, hiç sarsılmadan, hiç duraksamadan, bin defa reddedilse dahi yine gidiyor bir kapı buluyor, tokmağına vuruyor ve **قُولُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلِحُوا** “**Lâ ilâhe illallah' deyin kurtuluşa erin.**” diyordu.

Kıymetli Müminler, Kur'an'da geçen bu kıssalar, Efendimize pek çok mesaj verdiği gibi, bize de pek çok

şey anlatmakta ve birçok ders ve ibreti içermektedir. Bundan dolayı; Efendimiz'e ait davayı ve halkı irşat vazifesini omzuna alan kimseler de kendi toplulukları tarafından kabul edilmeyip insanî haklardan mahrum edilmeyi göze almalıdırlar. Her şeye rağmen **iman eden bu zümre**, sarsılmadan, kırılmadan, yılgınlık göstermeden, **“Dünya, dayanma dünyasıdır; darılma dünyası değil.”** diyerek sebat etmelidirler.

Hiç ümmeti olmayan veya sadece birkaç kişinin kendisine iman ettiği nebilerin geldiğini bizzat Efendimiz haber vermiştir. **Ümmetleri çok az olan ya da hiç olmayan bu Nebiler; “İnsanlar niçin inanmıyorlar, neden inandıramıyoruz.”** diyerek yılgınlığa düşmemişlerdir.

Netice olarak; Kur'an'da anlatılan **kıssalar** sadece anlatılan konunun haberini veriyor değildirler. Bu kıssaların, **her bir devir için ifade ettiği bir mânâ olduğu gibi bizim devrimize de ifade ettiği bir mana ve mesaj vardır.** Bizim yakalamamız gereken **ana nokta** ise, peygamber kıssalarının günümüze bakan yönlerini anlamaya çalışmak ve buna göre hareket etmek olmalıdır. Böyle yaptığımız takdirde sırat-ı müstakime, dosdoğru yola ulaşacak ve –inşâallah– Rabbimize karşı su-i edep vaziyetini almadan yolumuza sabırla devam etmiş olacağız.